

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 9.3.2010
COM(2010) 76 konč.

2010/0044 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uvedbi ukrepa Evropske unije za znak evropske dediščine

{SEC(2010) 197}
{SEC(2010) 198}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. UVOD

V predlogu za sklep Evropskega parlamenta in Sveta je predlagana uvedba znaka evropske dediščine, katerega glavni cilji so okrepitev čuta pripadnosti evropskih državljanov k Evropski uniji, ki temelji na skupnih elementih zgodovine in dediščine, poleg tega pa tudi upoštevanje raznolikosti in poglobitev medkulturnega dialoga. Znak bi torej moral povečati vrednost in pomen spomenikov, ki so imeli ključno vlogo v zgodovini Evropske unije in pri njeni izgradnji, poleg tega pa bi moral prispevati k temu, da bi evropski državljani bolje razumeli izgradnjo Evrope in skupno, a vendarle različno kulturno dediščino, zlasti v povezavi z demokratičnimi vrednotami in človekovimi pravicami, na katerih temelji proces evropskega povezovanja. Tako bi znak evropske dediščine tudi prispeval, da bi se evropski državljani približali Evropi.

V nadaljevanju je pojasnjena dodana vrednost znaka evropske dediščine v primerjavi z drugimi pobudami na področju kulturne dediščine, kot so Unescov seznam svetovne kulturne dediščine in „evropske kulturne poti“ Sveta Evrope. Prvič, pobuda bo bolj kot na estetski podobi temeljila na evropski sporočilnosti teh spomenikov in njihovem simbolnem pomenu za Evropo. Drugič, osredotočila se ne bo na ohranjanje, temveč na promocijo spomenikov in dostop do njih, kar vključuje dobro obrazložitev evropskega pomena spomenikov in organiziranje izobraževalnih dejavnosti, zlasti za mlade. Tretjič, poudarek bo na predstavitvi povezovanja spomenikov v mrežo, ki nosijo ta znak, za izmenjavo najboljših praks in pripravo skupnih projektov.

Predlog je odziv na Sklepe Sveta ministrov Evropske unije z dne 20. novembra 2008, v katerih ta Evropsko komisijo poziva, da mu predloži „ustrezen predlog za uvedbo znaka evropske dediščine v Evropski uniji in določi postopke za izvedbo tega načrta v praksi“.

2. OZADJE

Prvotni koncept znaka evropske dediščine je nastal leta 2005 kot eden od odzivov na razkorak med Evropsko unijo in njenimi državljani. Ta razkorak je v veliki meri povezan s pomanjkanjem poznavanja zgodovine Evrope, vloge Evropske unije in vrednot, na katerih temelji.

Projekt je prvotno aprila 2006 začelo nekaj evropskih držav na medvladni ravni. Njegov cilj je bil okrepiti čut pripadnosti evropskih državljanov k Evropi in spodbujati evropsko identiteto z izboljšanjem poznavanja skupne evropske zgodovine in dediščine, zlasti med mladimi. Do danes je znak prejelo skupaj 64 spomenikov v 17 evropskih državah članicah in v Švici. Vendar so praktične ureditve za pobudo pokazale nekaj pomanjkljivosti in zato pobuda ni uspela izkoristiti vseh svojih možnosti. Prav zato so države članice po zgledu programa evropskih prestolnic kulture Evropsko komisijo v Sklepih Sveta iz novembra 2008 pozvale, da tedanja medvladna pobuda za znak evropske dediščine preoblikuje v formalni ukrep

Evropske unije in s tem izboljša njegovo delovanje ter zagotovi njegov dolgoročni uspeh.

Pričakuje se, da bo vključitev Evropske unije v projekt znaka evropske dediščine okrepila usklajevanje med državami članicami in tako prispevala k oblikovanju in ustrezni uporabi skupnih, jasnih in preglednih izbirnih meril, poleg tega pa tudi novih izbirnih postopkov in postopkov spremljanja za znak in s tem zagotovila ustreznost spomenikov glede na cilje. Druge koristi ukrepa Evropske unije so povečanje števila držav članic, ki sodelujejo v pobudi, in rešitev težav sedanjega menjajočega se sekretariata.

Evropski parlament je podprl razvoj znaka evropske dediščine, najprej v Resoluciji z dne 29. novembra 2007 o obnovljeni turistični politiki Evropske unije: Za trdnejša partnerstva za evropski turizem (2006/2129(INI)), v kateri predlaga da je „cilj podpore za uvedbo znaka evropske dediščine poudarjanje evropske razsežnosti krajev in spomenikov v Evropski uniji“ in nadalje še v Resoluciji z dne 10. aprila 2008 o evropski agendi za kulturo v svetu globalizacije (2007/2211(INI)), v kateri poudarja da je treba „oznako evropske dediščine vzpostaviti z namenom poudarjanja evropske razsežnosti kulturnih dobrin, spomenikov in spominskih obeležij, ki vsi pričajo o evropski zgodovini in dediščini“.

3. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

V skladu s Sklepi Sveta in njegovimi postopki se je Evropska komisija lotila ocene učinka, ki je vključevala tudi javno posvetovanje. Cilj te ocene učinka je bil določiti, ali je bil ukrep Evropske unije na tem področju resnično upravičen, ali resnično lahko doda vrednost znaku evropske dediščine in, če so odgovori na vprašanja pritrdilni, za katero obliko ukrepa se je treba odločiti. O osnutku poročila o oceni učinka se je razpravljalo z odborom za oceno učinka na sestanku 25. novembra 2009. V skladu s sklepi s tega sestanka in mnenjem odbora za oceno učinka se je v poročilo vneslo nekaj sprememb. Končno poročilo o oceni učinka in mnenje odbora za oceno učinka sta bila objavljena na [http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/ia_carried_out_en.htm].

3.1. Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

Posvetovalni proces se je začel marca 2009 in je bil izveden v različnih fazah. Vključil je tudi spletno posvetovanje, posvetovalni sestanek, odprt za splošno javnost in zainteresirane strani, ter sestanek s strokovnjaki, ki jih je imenovalo 27 držav članic. Podrobni rezultati različnih elementov posvetovanja so vključeni v poročilo o oceni učinka in so bili ustrezno upoštevani pri pripravi predloga.

3.2. Predvideni učinki

Analiza različnih učinkov je pokazala, da bi bili primarni neposredni učinki znaka evropske dediščine socialni ali družbeni. Ti učinki bi vključevali boljši dostop do spomenikov dediščine, zlasti za mlade, povečano zanimanje za skupno evropsko dediščino in njeno poznavanje, boljše razumevanje evropske kulturne raznolikosti, poglobitev medkulturnega dialoga in močnejši čut pripadnosti Evropski uniji.

Lahko se pričakujejo tudi gospodarske koristi, saj ima znak evropske dediščine možnost pozitivno učinkovati na lokalno turistično dejavnost, vključno s številom zaposlenih. Vendar bo učinek na število obiskovalcev spomenika odvisen predvsem od kakovosti in verodostojnosti, ki ju bo znak dosegel, in tako od ugleda, ki si ga bo z leti pridobil.

3.3. Izbira instrumenta

Za oceno učinka znaka evropske dediščine so bile preučene tri možnosti. Prva možnost je bila nadaljevati pobudo za znak kot medvladno pobudo brez ukrepanja Evropske unije. Druga možnost je bila nadaljevati pobudo za znak kot medvladno pobudo, vendar s finančno podporo iz proračuna Evropske unije. Tretja možnost je bilo preoblikovanje znaka v pobudo Evropske unije s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta po zgledu evropskih prestolnic kulture leta 1999. Ta zadnja možnost je vsebovala tri podmožnosti glede na različne izbirne postopke: izbiro, ki jo opravijo države članice po skupnih evropskih merilih, izbiro le na evropski ravni brez upoštevanja nacionalnega porekla spomenika ter predizbiro na nacionalni ravni, ki ji potem sledi končna izbira na evropski ravni.

Možnosti, ki bi vključevale pomembno finančno podporo za razvoj spomenikov, so bile iz nadaljnje obravnave izključene, ker je bilo med državami članicami in med posvetovalnim procesom izraženo jasno soglasje, da nova pobuda lahko samo omejeno vpliva na proračun Evropske unije in nacionalne proračune.

Primerjava vseh treh možnosti je pokazala, da bi preoblikovanje znaka evropske dediščine v pobudo Evropske unije, sprejeto s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta, prispevalo očitno dodano vrednost in prineslo koristi, ki jih države članice, če bi delovale samostojno, pa čeprav s finančno podporo Evropske unije, ne bi mogle doseči. Pokazala je tudi, da je dobil prednost tisti izbirni postopek za podelitev znaka, ki vključuje izbiro na nacionalni in evropski ravni.

4. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

4.1. Pravna podlaga

Pravna podlaga za znak evropske dediščine je člen 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta člen določa, da mora Evropska unija „prispevati k razcvetu kultur držav članic in pri tem upoštevati njihovo nacionalno in regionalno raznolikost ter hkrati postavljati v ospredje skupno kulturno dediščino“. Evropska unija tudi spodbuja „sodelovanje med državami članicami“ na področju kulture in „po potrebi podpira in dopolnjuje njihovo delovanje“.

4.2. Načelo subsidiarnosti

Predlog je v skladu z načelom subsidiarnosti. Sodelovanje držav članic bo prostovoljno in popolnoma v skladu s členom 167 Pogodbe. Cilj udeležbe Evropske unije pri pobudi za znak evropske dediščine bo okrepitev usklajevanja med državami članicami in podpora njihovem delovanju s spodbujanjem oblikovanja in pravilne uporabe novih skupnih, jasnih in preglednih izbirnih meril, pa tudi novih izbirnih postopkov in postopkov spremljanja. Ocena učinka je tudi pokazala, da bo ukrepanje

Evropske unije prineslo koristi, ki jih vsaka posamezna država članica, če bi delovala sama, ne bi mogla doseči.

4.3. Načelo sorazmernosti

Potek predlaganega ukrepa bo imel zelo omejene vplive na proračun Evropske unije in na nacionalne proračune. Upravam, ki ga izvajajo, ne nalaga nesorazmernega upravljanja.

4.4. Opis predloga

4.4.1. Cilji

Medvladna pobuda za znak evropske dediščine je bila zasnovana kot prispevek k približevanju državljanov Evropi. To je obširno in zapleteno vprašanje, ki ga skušajo na načine, ki se dopolnjujejo, obravnavati različne pobude Evropske unije na področju komuniciranja, izobraževanja, kulture ali državljanstva. Da bi se zajel ta širši proces in tudi posebni prispevek, ki ga znak evropske dediščine lahko prinese, Komisija predlaga tri ravni ciljev za obnovljeni znak evropske dediščine.

Splošni cilji bodo krepitev čuta pripadnosti evropskih državljanov k Evropski uniji, ki temelji na skupnih elementih zgodovine in dediščine, pa tudi upoštevanje raznolikosti ter poglobitev medkulturnega dialoga. Ti cilji odražajo splošna prizadevanja pobude za znak evropske dediščine in ga vključujejo v širše politike in cilje Evropske unije.

Vmesni cilji pobude za znak bodo povečanje vrednosti in razpoznavnosti spomenikov, ki so imeli ključno vlogo v zgodovini Evropske unije in pri njeni izgradnji. Poleg tega je cilj tudi povečati razumevanje evropskih državljanov glede izgradnje Evrope in njihove skupne, a vendarle različne kulturne dediščine, zlasti v povezavi z demokratičnimi vrednotami in človekovimi pravicami, ki podpirajo proces evropskega povezovanja. To je najvišja stopnja učinka, ki jo znak evropske dediščine lahko sam doseže.

Na bolj osnovni ravni bo niz posebnih ciljev, povezan z neposrednimi izboljšavami, ki bi se od spomenikov posamično in skupno pričakovale kot rezultat njihovih dejavnosti v povezavi s podelitvijo znaka evropske dediščine ali od novih praktičnih ureditev.

4.4.2. Sodelovanje pri ukrepu

Zaradi narave znaka evropske dediščine in njegovih ciljev Komisija predlaga, da se ukrep začne s 27 državami članicami. Sodelovanje držav članic mora biti prostovoljno. Pri prihodnjih ocenjevanjih znaka evropske dediščine se lahko po potrebi preučujejo primernost širjenja pobude na tretje države, ki sodelujejo v programu Kultura.

4.4.3. Postopek izbire

Ocena učinka znaka evropske dediščine je pokazala, da je ena največjih pomanjkljivosti sedanje medvladne pobude neodvisna izbira spomenikov, ki jo izvajajo države udeleženke brez nadzornega organa na evropski ravni. Postopek

dopušča preveč svobode različnim razlagam, posledica tega pa je, da države niso uporabljale meril na izenačen način, kar je doslej oviralo splošno usklajenost in kakovost znaka.

Zato je potreben nov izbirni postopek, v katerem bosta upoštevani nacionalna in evropska raven. Komisija predlaga, da se v prvi fazi opravi predizbira spomenikov na ravni držav članic in potem v drugi fazi izbira na evropski ravni s pomočjo izbirnega sveta neodvisnih strokovnjakov. To naj bi zagotovilo strožjo uporabo meril in ustrezno poudarjanje evropske razsežnosti, obenem pa ohranjanje uravnotežene razporeditve spomenikov po Evropski uniji.

Izbirni svet neodvisnih strokovnjakov naj bi imel 12 članov, ki jih imenujejo Evropski parlament, Svet in Komisija po zgledu izbirnega sveta za evropsko prestolnico kulture. Ti strokovnjaki bi morali imeti veliko izkušenj in znanja na področju kulture, dediščine, evropske zgodovine ali drugih področjih, ki so pomembna za cilje znaka evropske dediščine.

Komisija predlaga, da bi vsaka država v predizbirnem postopku imela možnost izbrati največ dva spomenika v letu, v katerem se bo izbira izvajala. S tem bi dosegli, da bi število spomenikov ostalo razumno, hkrati pa bi se ohranilo nekaj prožnosti za države članice glede na to, da imajo nekatere države večjo bazo možnih spomenikov kot druge.

Izbirni svet neodvisnih strokovnjakov pa bi moral imeti možnost, da med spomeniki, izbranimi v predizbirni fazi, izbere le en spomenik na državo članico v letu, v katerem se izbira izvaja. Predlagano je, da bi imeli posebno prednost spomeniki z močno nadnacionalno razsežnostjo. S tem bi se med spomeniki na ravni Evropske unije obdržal tudi element konkurence, ki bi prispeval k zagotavljanju splošne kakovosti spomenikov in s tem tudi k verodostojnosti in ugledu pobude.

Komisija na koncu predlaga, da se po treh zaporednih letih, namenjenih izbiri novih spomenikov, četrto leto nameni postopku spremljanja. S tem bi se upravno breme držav članic in Komisije obdržalo v razumnih okvirih. Predlagani postopek je obrazložen v koledarju v prilogi.

4.4.4. Spremljanje in preklic znaka

Znak se načeloma podeli za stalno, ker se simbolna vrednost izbranih spomenikov skozi čas ne bo zmanjšala, in ker je namen te spomenike spodbuditi k dolgoročnemu pristopu in vlaganju v razvoj. Da bi se kakovost in verodostojnost dolgoročno obdržali, je potreben močan sistem za spremljanje, ki bi zagotovil, da bi spomeniki z znakom izpolnili obveznosti, prevzete v fazi prijave. Komisija predlaga, da bi bile za spremljanje pristojne države članice, ki bi vsaka štiri leta o svoji aktivnosti poročale evropskemu izbirnemu svetu. Če nekateri spomeniki ne bi izpolnjevali svojih obveznosti, bi morala obstajati možnost, da se jim znak odvzame.

4.4.5. Praktične ureditve

Komisija mora ukrep podpreti, da se zagotovi večja stabilnost kakor v okviru sedanjih ureditev in da se izoblikuje strokovno znanje na tem področju. Ta rešitev bi omogočila črpanje obstoječega znanja, kot je tisto s področja evropskih prestolnic

kulture ali nagrade Evropske unije za kulturno dediščino/nagrad Europa Nostra. Kljub vsemu bi to zahtevalo dodatne vire, ki bi morali biti na voljo za enega uradnika in enega pomočnika. Nekatere administrativne naloge bi lahko preko razpisnih postopkov opravili zunanji izvajalci, da bi praktične ureditve ostale čim bolj racionalne in prilagodljive.

4.4.6. *Ocenjevanje*

Redno ocenjevanje ukrepa za znak evropske dediščine je bistveno za zagotovitev učinkovitosti in verodostojnosti pobude. Pri ocenjevanju bi bilo treba preučiti procese, vključene v delovanje ukrepa, in dejanski skupni učinek znaka evropske dediščine kot celote. Cilj ocenjevanja bi morala biti ugotovitev, v katerih pogledih ukrep deluje dobro, ali naj se nadaljuje, kako ga je mogoče še izboljšati in bistveno, kako v prihodnosti najbolje doseči to izboljšanje. Navedeno spremljanje spomenikov z znakom bi seveda moralo na to ocenjevanje vplivati. Ocenjevanje bi bilo v pristojnosti Komisije, prevzelo pa bi obliko zunanjega ocenjevanja na vsakih šest let.

4.4.7. *Prehodne določbe*

Treba je sprejeti prehodne ukrepe za opredelitev statusa spomenikov, ki jim je bil znak evropske dediščine že podeljen v okviru medvladne pobude. Za zagotovitev splošne usklajenosti pobude je treba te spomenike oceniti ponovno po novih merilih. Zaradi enakega obravnavanja vseh držav članic Komisija predlaga, da se tistim, ki niso sodelovale v medvladni pobudi, da možnost, da prvi niz spomenikov predlagajo pred začetkom rednega izbirnega postopka.

5. **SREDSTVA**

Letna odobrena proračunska sredstva za pobudo za znak evropske dediščine odobri proračunski organ v mejah večletnega finančnega okvira. Ta odobrena proračunska sredstva krijejo naslednje stroške: stroške evropskega izbirnega sveta neodvisnih strokovnjakov, vidnosti pobude na evropski ravni, nekaterih dejavnosti povezovanja spomenikov v mrežo in človeške vire, ki so potrebni v okviru Evropske komisije za podporo ukrepu. Priložena ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga vsebuje podrobnosti za obdobje od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2013, ki spada v sedanji večletni finančni okvir.

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uvedbi ukrepa Evropske unije za znak evropske dediščine

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 167 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹,

po posredovanju predloga nacionalnim parlamentom,

po rednem zakonodajnem postopku,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj Pogodbe je vse tesnejša zveza med narodi Evrope, člen 167 pa zlasti določa, da mora Evropska unija prispevati k razcvetu kultur držav članic in pri tem upoštevati njihovo nacionalno in regionalno raznolikost ter hkrati poudarjati skupno kulturno dediščino.
- (2) Boljše razumevanje zlasti med mladimi njihove skupne a vendarle raznolike dediščine in večja zavzetost zanjo, bi prispevala h krepitvi čuta pripadnosti Evropski uniji in poglobitvi medkulturnega dialoga. Zato je pomembno spodbujati boljši dostop do kulturne dediščine in poudarjati njeno evropsko razsežnost.
- (3) Pogodba tudi uvaja državljanstvo Unije, ki dopolnjuje nacionalno državljanstvo držav članic in je pomemben element krepitve in varovanja procesa evropskega povezovanja. Da bi državljani v celoti podprli evropsko povezovanje, je treba bolj poudariti njihove skupne vrednote, zgodovino in kulturo, ki so ključne prvine njihovega članstva v družbi, temelječi na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic, kulturne raznolikosti, strpnosti in solidarnosti.
- (4) Medvladni projekt znaka evropske dediščine se je začel v Granadi aprila 2006 na pobudo več držav članic.
- (5) Svet Evropske unije je 20. novembra 2008 sprejel Sklepe², katerih cilj je preoblikovanje medvladne pobude za znak evropske dediščine v ukrep Evropske unije.

---

¹ UL C , , str. .

² UL C 319, 13.12.2008, str. 11–12.

Svet poziva Komisijo, da mu predloži ustrezen predlog, kako naj Evropska unija uvede znak evropske dediščine, in določi postopke za izvajanje projekta v praksi.

- (6) Javno posvetovanje in ocena učinka, ki ju je opravila Komisija, sta potrdila, da je bil medvladni znak evropske dediščine dragocena pobuda, vendar je treba projekt še nadalje razviti, da bi se izkoristilo njegove možnosti v celoti in potrdilo, da vključitev Evropske unije lahko zagotovi očitno dodano vrednost znaku evropske dediščine in pomaga, da se kakovost pobude občutno izboljša.
- (7) Projekt znaka evropske dediščine mora vzpostaviti sinergije in dopolnjevanje z drugimi pobudami, kot sta Unescov seznam svetovne kulturne dediščine in program „evropskih kulturnih poti“ Sveta Evrope. Dodana vrednost novega znaka evropske dediščine mora temeljiti na prispevku izbranih spomenikov k evropski zgodovini in kulturi, na jasni izobraževalni razsežnosti, usmerjeni k državljanom vključno z mladimi, in na spletnem povezovanju med spomeniki za izmenjavo izkušenj in najboljših praks. Glavni poudarek pobude mora biti promocija spomenikov in dostop do njih ter kakovost predloženih obrazložitev in predlaganih dejavnosti, namesto ohranjanja spomenikov, ki bi ga morale zagotavljati že obstoječe varstvene ureditve.
- (8) Poleg okrepitve čuta pripadnosti evropskih državljanov k Evropski uniji in spodbujanja medkulturnega dialoga lahko ukrep Unije za znak evropske dediščine prispeva k povečanju vrednosti in prepoznavnosti kulturne dediščine, s tem pa poveča vlogo dediščine v gospodarskem in trajnostnem razvoju regij zlasti s kulturnim turizmom, k pospeševanju sinergij med kulturno dediščino ter sodobnim ustvarjanjem in ustvarjalnostjo, k olajšanju izmenjave izkušenj in najboljših praks po Evropi, splošneje pa k promociji demokratičnih vrednot in človekovih pravic, ki podpirajo evropsko povezovanje.
- (9) Ti cilji so popolnoma v skladu s cilji evropske agende za kulturo, ki vključuje pospeševanje kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga ter promocijo kulture kot spodbujevalca ustvarjalnosti³.
- (10) Bistveno je, da bi bil znak evropske dediščine podeljen na podlagi skupnih, jasnih in preglednih meril ter postopkov.
- (11) Upravne ureditve za znak evropske dediščine morajo ostati racionalne in prilagodljive v skladu z načelom subsidiarnosti.
- (12) Glede na to, da države članice ciljev tega sklepa ne morejo doseči v zadostnem obsegu in bi zato lahko zaradi potrebe po zlasti novih skupnih, jasnih in preglednih merilih ter postopkih za znak evropske dediščine kot tudi po večjem sodelovanju med državami članicami, bili bolje doseženi na ravni Unije, Unija lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev –

---

³ COM(2007) 242 - dok. 9496/07.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Vsebina

S tem sklepom se uvede ukrep Evropske unije z naslovom „znak evropske dediščine“.

Člen 2

Opredelitev

V tem sklepu „spomeniki“ pomenijo spomenike, naravne znamenitosti ali urbana območja, kulturne krajine, spominska obeležja, kulturne dobrine in predmete, nematerialno dediščino, povezano z nekim krajem, vključno s sodobno dediščino.

Člen 3

Cilji

1. Splošni cilji ukrepa prispevajo h:
  - krepitvi čuta pripadnosti evropskih državljanov k Evropski uniji, ki temelji na skupnih elementih zgodovine in kulturne dediščine, poleg tega pa tudi upoštevanja raznolikosti,
  - poglobitvi medkulturnega dialoga.
2. Vmesni cilji ukrepa so:
  - povečati vrednost in razpoznavnost spomenikov, ki so imeli ključno vlogo v zgodovini Evropske unije in pri njeni izgradnji,
  - povečati razumevanje evropskih državljanov glede izgradnje Evrope in njihove skupne, čeprav raznolike, kulturne dediščine, zlasti v povezavi z demokratičnimi vrednotami in človekovimi pravicami, ki podpirajo proces evropskega povezovanja.
3. Posebni cilji tega ukrepa so:
  - razviti evropski pomen spomenikov,
  - povečati ozaveščenost mladih o njihovi skupni kulturni dediščini,
  - olajšati izmenjavo izkušenj in najboljših praks po Evropi,
  - izboljšati dostop do spomenikov za celotno javnost zlasti za mlade,
  - poglobiti medkulturni dialog zlasti med mladimi z umetniškimi, kulturnimi in zgodovinskimi izobraževanji,

- pospeševati sinergije med kulturno dediščino ter sodobnim ustvarjanjem in ustvarjalnostjo,
- prispevati k privlačnosti in trajnostnemu razvoju regij.

Člen 4

Sodelovanje pri ukrepu

Pri ukrepu lahko sodelujejo države članice Evropske unije. To sodelovanje je prostovoljno.

Člen 5

Dopolnjevanje z drugimi pobudami

Komisija in države članice zagotovijo dopolnjevanje znaka evropske dediščine z drugimi pobudami na področju kulturne dediščine, kot so Unescov seznam svetovne kulturne dediščine in „evropske kulturne poti“ Sveta Evrope.

Člen 6

Dostop do ukrepa

Spomeniki, kakor so opredeljeni v členu 2, so upravičeni do podelitve znaka evropske dediščine.

Člen 7

Merila

Podelitev znaka evropske dediščine temelji na spodaj navedenih merilih.

- (1) Kandidati za znak imajo simbolem evropski pomen in so imeli ključno vlogo v zgodovini Evropske unije in pri njeni izgradnji. Kandidati morajo zato utemeljiti:
  - svojo čezmejno ali vseevropsko naravo: pretekli in sedanji vpliv ter privlačnost spomenika kandidata mora presegati nacionalne meje države članice,
  - in /ali mesto ali vlogo spomenika v evropski zgodovini in evropskem povezovanju ter njegove povezave s ključnimi evropskimi dogodki ali osebnostmi, pa tudi kulturnimi, umetniškimi, političnimi, družbenimi, znanstvenimi, tehnološkimi ali industrijskimi gibanji,
  - in/ali mesto in vlogo spomenika v razvoju in pospeševanju skupnih vrednot, ki podpirajo evropsko povezovanje, kot so svoboda, demokracija, spoštovanje človekovih pravic, kulturna raznolikost, strpnost in solidarnost.
- (2) Kandidati za znak predložijo projekt, ki poudarja njihovo evropsko razsežnost in jih zavezuje k vsem naslednjim elementom:

- izboljššanemu ozaveščanju o evropskem pomenu spomenika zlasti z ustreznimi informativnimi dejavnostmi, označevanjem in usposabljanjem zaposlenih,
- organiziranju izobraževalnih dejavnosti, zlasti za mlade, ki povečujejo razumevanje skupne zgodovine Evrope in njene skupne, vendar raznolike, dediščine, in ki krepijo čut pripadnosti skupnemu prostoru,
- pospeševanju večjezičnosti z uporabo več jezikov Evropske unije,
- udeležbi pri dejavnostih povezovanja v mrežo spomenikov, ki jim je podeljen znak evropske dediščine, da se omogoči izmenjava izkušenj in začnejo skupni projekti,
- povečevanju prepoznavnosti spomenika v evropskem merilu na primer z uporabo sodobne tehnologije,
- organiziranju umetniških in kulturnih dejavnosti (na primer dogodkov, festivalov, umetniških rezidenc), ki pospešujejo mobilnost evropskih umetnikov in zbirk, spodbujajo medkulturni dialog in povezovanje dediščine, zlasti s sodobnim ustvarjanjem in ustvarjalnostjo. Te dejavnosti so dobrodošle, kadar koli posebnosti spomenika to dopuščajo.

(3) Kandidati za znak predložijo načrt upravljanja, ki jih zavezuje k vsem naslednjim elementom:

- zagotavljanju dobrega upravljanja spomenika,
- zagotavljanju varstva spomenika in njegove izročitve prihodnjim rodovom v skladu z ustreznimi varstvenimi ureditvami,
- zagotavljanju kakovosti sprejema, kot so zgodovinska predstavitev, informacije za obiskovalce, označevanje itd.,
- zagotavljanju dostopa za najširšo možno javnost na primer z različnimi prilagoditvami spomenika ali usposabljanjem osebja,
- posvečanju posebne pozornosti mladim zlasti z omogočanjem prednostnega dostopa do spomenika,
- promociji spomenikov kot turističnih destinacij,
- razvoju usklajene in celovite komunikacijske strategije, ki poudarja evropski pomen spomenika,
- zagotavljanju načrta upravljanja, ki je čim bolj prijazen okolju, da se omejijo možni negativni učinki turizma.

Člen 8

Evropski izbirni svet neodvisnih strokovnjakov

1. Ustanovi se evropski izbirni svet neodvisnih strokovnjakov (v nadaljnjem besedilu: „evropski izbirni svet“) za izvajanje izbirnih postopkov in postopkov spremljanja na evropski ravni. Zagotavlja enotno uporabo meril v državah članicah udeleženkah.
2. Izbirni svet sestavlja 12 članov. Štiri člane imenuje Evropski parlament, štiri Svet in štiri Komisija. Izbirni svet imenuje svojega predsednika.
3. Člani evropskega izbirnega sveta so neodvisni strokovnjaki. Ti strokovnjaki morajo imeti veliko izkušenj in znanja na področju kulture, dediščine, evropske zgodovine ali drugih področjih, ki so pomembna za cilje znaka evropske dediščine.
4. Člani evropskega izbirnega sveta so imenovani za tri leta. Razen v prvem letu veljave tega sklepa Komisija imenuje štiri strokovnjake za eno leto, štiri Evropski parlament za dve leti in štiri Svet za tri leta.
5. Če med članom izbirnega sveta in nekim spomenikom kandidatom pride do navzkrižja interesov, član izbirnega sveta ne sodeluje pri ocenjevanju navedenega spomenika.
6. Vsa poročila, priporočila in uradna obvestila evropskega izbirnega sveta se objavijo.

Člen 9

Obrazec za prijavo

Da bi se postopki ohranili čim bolj poenostavljeni in neobremenjeni, Komisija na podlagi izbirnih meril pripravi skupen prijavni obrazec za vse kandidate. Pri izbiri bodo upoštevane samo prijave, predložene na uradnem prijavnem obrazcu.

Člen 10

Predizbira na nacionalni ravni

1. Predizbira spomenikov za podelitev znaka evropske dediščine je v pristojnosti držav članic.
2. Vsaka država članica ima možnost, da v predizbirnem postopku imenuje največ dva spomenika na leto v skladu s koledarjem iz Priloge. V letih, ki so namenjena postopku spremljanja ni nobenega izbirnega postopka.
3. Vsaka država članica določi svoje postopke in svoj koledar za predizbiro spomenikov v skladu z načelom subsidiarnosti in pri tem zagotovi, da upravne ureditve ostanejo kolikor je mogoče racionalne in prilagodljive. Vendar mora Komisijo uradno obvestiti o rezultatih predizbire najpozneje do 31. januarja v letu izbirnega postopka.
4. Za predizbiro veljajo merila iz člena 7, uporablja pa se prijavni obrazec iz člena 9.

Člen 11

Končna izbira na ravni Unije

1. Končna izbira spomenikov za podelitev znaka evropske dediščine je v pristojnosti Komisije, izvede pa jo evropski izbirni svet.
2. Evropski izbirni svet oceni prijave spomenikov, izbranih v predizbiri, in izbere največ en spomenik na državo članico. Po potrebi se lahko zahtevajo nadaljnje informacije. Lahko se organizirajo tudi ogledi spomenikov.
3. Za končno izbiro veljajo merila iz člena 7, uporablja pa se prijavni obrazec iz člena 9.
4. Evropski izbirni svet pripravi poročilo o spomenikih, imenovanih v predizbirnem postopku, najpozneje do 31. oktobra v letu izbirnega postopka. Poročilo vključuje priporočilo za podelitev znaka evropske dediščine in utemeljitev za spomenike, ki se niso uvrstili na končni seznam.
5. Kandidati, ki niso na končnem seznamu, se v naslednjih letih lahko ponovno prijavijo za predizbiro na nacionalni ravni.

Člen 12

Nadnacionalni spomeniki

1. V tem sklepu izraz „nadnacionalni spomeniki“ pomeni:
  - več spomenikov, ki so v različnih državah članicah, imajo skupno temo in se prijavijo v eni prijavi;
  - en določen spomenik, ki je na ozemlju vsaj dveh držav članic.
2. Za prijave za nadnacionalne spomenike velja isti postopek kot za prijave za druge spomenike. Zadevne države članice v predizbirnem postopku imenujejo največ dva spomenika, kakor je določeno v členu 10. Po posvetu in dogovoru med njimi se ta dva spomenika predlagata v imenu teh držav članic.
3. Če nadnacionalni spomenik izpolnjuje vsa merila iz člena 7, ima ta spomenik pri končni izbiri prednost.

Člen 13

Imenovanje

1. Med letom, ki sledi izbirnemu postopku, Komisija glede na priporočilo evropskega izbirnega sveta uradno imenuje spomenike za podelitev znaka evropske dediščine. Komisija o tem obvesti Evropski parlament in Svet.
2. Znak evropske dediščine se načeloma spomenikom podeljuje redno pod pogoji iz členov 14 in 15 in pod pogojem, da se ukrep nadalje izvaja.

Člen 14

Spremljanje

1. Vsak spomenik, ki mu je podeljen znak evropske dediščine, se redno spremlja za zagotovitev, da še naprej izpolnjuje merila in upošteva vse zaveze iz svoje prijave.
2. Spremljanje vseh spomenikov na ozemlju države članice je v pristojnosti zadevne države članice. Država članica zbira vse potrebne informacije in vsake štiri leta pripravi podrobno poročilo v skladu s koledarjem iz Priloge.
3. Poročilo pošlje Evropski komisiji in predloži v preučitev evropskemu izbirnemu svetu najpozneje do 31. januarja v letu postopka spremljanja.
4. Evropski izbirni svet izda poročilo o stanju spomenikov z znakom v zadevnih državah članicah najpozneje do 31. oktobra v letu postopka spremljanja in po potrebi vključi priporočila, ki jih je treba upoštevati v naslednjem obdobju spremljanja.
5. Komisija določi skupne kazalnike za države članice, da se zagotovi usklajen pristop pri postopku spremljanja.

Člen 15

Odvzem znaka

1. Če evropski izbirni svet ugotovi, da nek spomenik ne izpolnjuje več meril znaka evropske dediščine, ali da ne upošteva več vseh zavez iz svoje prijave, preko Komisije naveže stik z zadevno državo članico z namenom, da pomaga pri izvedbi potrebnih prilagoditev spomenika.
2. Če po 18 mesecih od začetka dogovorov z zadevno državo članico potrebne prilagoditve spomenika niso izvedene, evropski izbirni svet o tem uradno obvesti Komisijo. Uradnemu obvestilu morajo biti priložena utemeljitev in priporočila, kako stanje izboljšati.
3. Če po drugem obdobju 18 mesecev priporočila niso izvedena, evropski izbirni svet pripravi priporočilo za odvzem znaka evropske dediščine temu spomeniku.
4. Komisija sprejme končno odločitev glede odvzema znaka evropske dediščine. Komisija o tem obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Vsa uradna obvestila in priporočila evropskega izbirnega sveta se objavijo.

Člen 16

Praktične ureditve

1. Komisija izvaja ukrep Evropske unije za znak evropske dediščine. Komisija zlasti:
  - zagotavlja splošno usklajenost in kakovost ukrepa,

- zagotavlja usklajevanje med državami članicami in evropskim izbirnim svetom,
  - določi smernice za izbirni postopek in postopek spremljanja ter prijavni obrazec,
  - zagotovi podporo evropskemu izbirnemu svetu neodvisnih strokovnjakov.
2. Komisija je pristojna za komuniciranje v zvezi z znakom evropske dediščine in njegovo vidnostjo na evropski ravni zlasti z oblikovanjem in vzdrževanjem posebne spletne strani.
  3. Komisija pospešuje dejavnosti povezovanja spomenikov z znakom evropske dediščine v mrežo.
  4. Ukrepi iz odstavkov 2 in 3 ter stroški evropskega izbirnega sveta se financirajo s finančnimi sredstvi iz člena 19.

Člen 17

Ocenjevanje

1. Komisija zagotovi zunanjo in neodvisno ocenjevanje ukrepa za znak evropske dediščine. Ocenjevanje se izvaja vsakih šest let v skladu s koledarjem iz Priloge. Pri ocenjevanju se preuči vse elemente vključno z učinkovitostjo procesov, vključenih v delovanje ukrepa, število spomenikov, učinek ukrepa, na kakšen način ga je mogoče izboljšati in ali naj se ukrep za znak evropske dediščine nadaljuje.
2. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu v šestih mesecih po končanih ocenjevanjih predloži poročilo o njih.

Člen 18

Prehodne določbe

1. Spomeniki, katerim je bil znak že podeljen v okviru medvladne pobude za znak evropske dediščine, in so na ozemlju držav članic, se ocenijo [v letu po začetku veljavnosti tega sklepa].

Za te spomenike je treba predložiti novo prijavo na podlagi novih meril in postopkov iz členov 6 do 9, ki jo Komisiji pošlje zadevna država članica najpozneje do 31. januarja [of the year in question].

Nove prijave oceni evropski izbirni svet.

Če eden od spomenikov, ki jih predlaga neka država članica, ne izpolnjuje meril, ali če so potrebne nadaljnje informacije, evropski izbirni svet preko Komisije naveže stike z zadevno državo članico, da preuči, ali se prijava pred končno odločitvijo še lahko izboljša. Po potrebi se organizira ogled spomenika.

Evropski izbirni svet pripravi poročilo o spomenikih s priporočilom za dodelitev znaka evropske dediščine do konca [the year in question], razen če se od države članice zahteva še nadaljnja pojasnila.

Komisija potem uradno imenuje spomenike.

Znak evropske dediščine se načeloma spomenikom iz tega člena podeljuje redno pod pogoji iz členov 14 in 15 ter pod pogojem, da se ukrep nadalje izvaja.

Kandidati, ki niso na končnem seznamu, se v naslednjih letih lahko ponovno prijavijo za predizbiri na nacionalni ravni.

2. Države članice, ki niso sodelovale pri medvladni pobudi za znak evropske dediščine imajo možnost, da predlagajo največ štiri spomenike za podelitev znaka evropske dediščine [the second year following the entry into force of the present Decision].

Za te spomenike je treba predložiti novo prijavo na podlagi meril in postopkov iz členov 6 do 9, ki jo Komisiji pošlje zadevna država članica najpozneje do 31. januarja [of the year in question].

Nove prijave oceni evropski izbirni svet. Če eden od spomenikov, ki jih predlaga neka država članica, ne izpolnjuje meril, ali če so potrebne nadaljnje informacije, evropski izbirni svet preko Komisije naveže stike z zadevno državo članico, da preuči, ali se prijava pred končno odločitvijo še lahko izboljša. Po potrebi se organizira ogled spomenika.

Evropski izbirni svet pripravi poročilo o spomenikih s priporočilom za podelitev znaka evropske dediščine do konca [the year in question], razen če se od države članice zahteva še nadaljnja pojasnila.

Komisija potem uradno imenuje spomenike.

Znak evropske dediščine se načeloma spomenikom iz tega odstavka podeljuje redno pod pogoji iz členov 14 in 15 ter pod pogojem da se ukrep nadalje izvaja.

Kandidati, ki niso na končnem seznamu, se v naslednjih letih lahko ponovno prijavijo za predizbiri na nacionalni ravni.

3. Izbirni postopek in postopek spremljanja za znak evropske dediščine iz členov 6 do 15 se začeta [the third year following the entry into force of the present Decision].

Člen 19

Finančne določbe

1. Znesek finančnih sredstev za izvajanje ukrepa za obdobje od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2013 je 1 350 000 EUR.
2. Letna proračunska sredstva odobri proračunski organ v mejah večletnega finančnega okvira.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

KOLEDAR

Koledar za znak evropske dediščine

[Leto n]	Sprejetje tega sklepa Predpriprava
[Leto n+1]	Ponovno ocenjevanje spomenikov, ki jim je že bil dodeljen znak evropske dediščine v okviru medvladne pobude
[Leto n+2]	Države članice, ki niso sodelovale pri medvladni pobudi, prvič predložijo spomenike
[Leto n+3]	Izbira
[Leto n+4]	Spremljanje
[Leto n+5]	Izbira
[Leto n+6]	Izbira Ocenjevanje znaka evropske dediščine
[Leto n+7]	Izbira
[Leto n+8]	Spremljanje
[Leto n+9]	Izbira
[Leto n+10]	Izbira
[Leto n+11]	Izbira
[Leto n+12]	Spremljanje Ocenjevanje znaka evropske dediščine
...	...

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. NASLOV PREDLOGA:

Sklep Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi ukrepa Evropske unije za znak evropske dediščine.

2. OKVIR ABM/ABB

Področje politike: izobraževanje in kultura.

Dejavnost: razvijanje kulturnega sodelovanja v Evropi

3. PRORAČUNSKE VRSTICE

3.1. Proračunske vrstice (vrstice za poslovanje in z njimi povezane vrstice za tehnično in upravno pomoč (nekdanje vrstice BA)) z navedbo imena postavke:

15 04 50 znak evropske dediščine

3.2. Trajanje ukrepa in finančnega vpliva:

Pravna podlaga za znak evropske dediščine nima nobene časovne omejitve..

Predlog bo vplival na proračun EU od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2013. 2013.

3.3. Značilnosti proračuna:

Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov		Nova	Prispevek Efte	Prispevki držav prosilk	Postavka v finančni perspektivi
15 04 50	Neobvezni	Diferec. sredstva ⁴	DA	NE	NE	Št. 3b

⁴ Diferencirana sredstva.

4. POVZETEK SREDSTEV

4.1. Finančna sredstva

4.1.1. Povzetek odobritev za prevzem obveznosti (OPO) in odobritev plačil (OP)

V mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Vrsta odhodkov	Oddelek št.		2011	2012	2013	2014	Skupaj
----------------	-------------	--	------	------	------	------	--------

Operativni odhodki⁵

Odobritve za prevzem obveznosti (OPO)	8.1	a		0,350	1,000		1,350
Odobritve plačil (OP)		b		0,250	0,800	0,300	1,350

Upravni odhodki, vključeni v referenčni znesek⁶

Tehnična in upravna pomoč (NS)	8.2.4	c					
--------------------------------	-------	---	--	--	--	--	--

REFERENČNI ZNESEK SKUPAJ

Odobritve za prevzem obveznosti		a+c		0,350	1,000		1,350
Odobritve plačil		b+c		0,250	0,800	0,300	1,350

Človeški viri in z njimi povezani odhodki (NS)	8.2.5	d	0,122	0,244	0,244		0,610
Upravni stroški, ki jih referenčni znesek ne krije, razen stroškov za človeške vire in z njimi povezanih stroškov (NS)	8.2.6	e	0,003	0,006	0,006		0,015

Predvideni stroški financiranja ukrepa skupaj

OPO, vključno s stroški za človeške vire, SKUPAJ		a+c +d+ e	0,125	0,600	1,250		1,975
OP, vključno s stroški za človeške vire, SKUPAJ		b+c +d+ e	0,125	0,500	1,050	0,300	1,975

⁵ Odhodki, ki ne spadajo v poglavje 15 01 zadevnega naslova 15.

⁶ Odhodki iz člena 15 01 04 naslova 15.

Podrobnosti o sofinanciranju

Se ne uporabljajo.

4.1.2. Skladnost s finančnim načrtovanjem

- Predlog je skladen s sedanjim finančnim načrtovanjem.
- Predlog bo zahteval ponovno načrtovanje ustrezne postavke v finančni perspektivi.

V letu 2012 bo dodeljen znesek 350 000 EUR s prerazporeditvijo iz finančnih sredstev za program Kultura (postavka 15 04 44 Kultura).

- Predlog lahko zahteva uporabo določb Medinstitucionalnega sporazuma⁷ (tj. instrumenta prilagodljivosti ali spremembe finančne perspektive).

4.1.3. Finančni vpliv na prihodke

- Predlog nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog ima finančni vpliv – učinek na prihodke je naslednji:

4.2. EPDČ za človeške vire (vključno z uradniki, začasnim in zunanjim osebjem) – glej podrobnosti v točki 8.2.1.

Letne potrebe	2011	2012	2013
Število potrebnih človeških virov SKUPAJ	1	2	2

5. ZNAČILNOSTI IN CILJI

5.1. Potreba, ki jo je treba kratkoročno ali dolgoročno kriti

Glej oddelek 1 obrazložitvenega memoranduma in oddelek 2 ocene učinka.

5.2. Dodana vrednost zaradi vključitve Evropske unije ter skladnost predloga z drugimi finančnimi instrumenti in morebitne sinergije

Glej oddelek 3.2 obrazložitvenega memoranduma in oddelek 2.3 ocene učinka. Med predlogom in programom Kultura so sinergije.

5.3. Cilji in pričakovani rezultati predloga ter z njimi povezani kazalniki v okviru ABM

Cilji znaka evropske dediščine (glej člen 3 predloga sklepa in oddelek 3 ocene učinka) so neposredno povezani s solidarnostjo, strateškim ciljem Komisije, zlasti z

⁷ Glej točki 19 in 24 Medinstitucionalnega sporazuma.

njihovim prispevkom h gospodarski in socialni koheziji ter varstvom in krepitvijo naših skupnih vrednot. Znak evropske dediščine je povezan tudi z blaginjo, strateškim ciljem Komisije, s posebnim ciljem prispevati k privlačnosti in trajnostnemu razvoju regij.

Za merjenje rezultatov znaka evropske dediščine bodo ključni kazalniki določeni na socialnem, gospodarskem in okoljskem področju. Socialni kazalniki lahko vključujejo:

- število državljanov, katerih interes za kulturno dediščino se je povečal,
- število državljanov, katerih splošno vrednotenje evropske zgodovine se je povečalo,
- število dejavnosti, ki jih organizirajo spomeniki za mlade,
- projekte sodelovanja med spomeniki, ki nosijo znak evropske dediščine,
- število izvedenih kulturnih dejavnosti,
- število dejavnosti za ozaveščanje na področju demokratičnih vrednot/človekovih pravic.

Gospodarski kazalniki lahko vključujejo:

- povečanje števila obiskovalcev,
- število neposredno ali posredno ustvarjenih delovnih mest,
- število ohranjenih delovnih mest,
- število projektov za partnerstva med spomeniki, ki nosijo znak evropske dediščine, ter kulturnimi in ustvarjalnimi panogami,
- število projektov za partnerstva med spomeniki, ki nosijo znak evropske dediščine, in lokalnimi poslovnimi dejavnostmi,
- učinek finančnega vzvoda naložb zasebnih in javnih virov v kulturno dediščino.

Okoljski kazalniki lahko vključujejo:

- število trajnostnih načrtov upravljanja, ki so jih sprejeli spomeniki z znakom,
- dostop do spomenikov izboljššan s trajnostnim prevozom,
- okoljski pogoji krajin in zgodovinskih spomenikov.

5.4. Metoda izvedbe (okvirno)

X *Centralizirano upravljanje*

X neposredno Komisija

- posredno s prenosom na:
  - izvajalske agencije
  - organe, ki so jih ustanovile Skupnosti, kakor je navedeno v členu 185 finančne uredbe
  - nacionalne javne organe/organe, ki opravljajo javne storitve
- Deljeno ali decentralizirano upravljanje***
  - z državami članicami
  - s tretjimi državami
- Skupno upravljanje z mednarodnimi organizacijami (treba jih je navesti)***

Pripombe:

6. SPREMLJANJE IN OCENJEVANJE

6.1. Sistem spremljanja

Okvir spremljanja in ocenjevanja znaka evropske dediščine bo zajemal dva elementa, ki ju je treba razlikovati: spremljanje spomenikov z znakom in ocenjevanje znaka evropske dediščine kot celote.

Cilj spremljanja spomenikov bo preverjanje, ali spomeniki z znakom izpolnjujejo obveznosti, ki so jih prevzeli ob prijavi in izbiri, in so zato lahko še naprej nosilci znaka. Komisija bo določila niz kazalnikov, ki jih je treba upoštevati. Spremljanje bo v pristojnosti držav članic, ki bodo o tem poročale izbirnemu evropskemu svetu neodvisnih strokovnjakov, ta pa bo potem pripravil oceno in po potrebi predlagal odvzem znaka. Spremljanje spomenikov z znakom bo vplivalo na ocenjevanje znaka evropske dediščine kot celote. Več podrobnosti o sistemu spremljanja je v členih 14 in 15 predloga za sklep.

6.2. Ocenjevanje

6.2.1. Predhodno ocenjevanje

Glej oceno učinka.

6.2.2. Ukrepi, sprejeti po vmesnem/naknadnem ocenjevanju (na podlagi podobnih preteklih izkušenj)

Ni na voljo.

6.2.3. Oblika in pogostnost prihodnjega ocenjevanja

Pri ocenjevanju znaka evropske dediščine je treba združevati preučevanje procesov, vključenih v operativni program, in dejanskega skupnega učinka znaka evropske dediščine kot celote. Cilj ocenjevanja bo ugotovitev, v katerih pogledih program

deluje dobro, kako ga je mogoče še izboljšati in odločilna točka, kako v prihodnosti najbolje doseči to izboljšanje.

Kakor je navedeno v členu 17 predloga sklepa bo ocenjevanje v pristojnosti Komisije in bo prevzelo obliko zunanje ocenjevanja na vsakih šest let.

7. UKREPI PROTI GOLJUFIJAM

Komisija mora zagotoviti, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, zaščiteni finančni interesi Evropske unije s preprečevalnimi ukrepi zoper goljufijo, korupcijo in druge nezakonite dejavnosti, učinkovitim preverjanjem in izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov, pri odkritju nepravilnosti pa z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi v skladu z uredbama Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 in (Euratom, ES) št. 2185/96 ter z Uredbo (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta.

Pri ukrepih Evropske unije, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, pomeni nepravilnost iz člena 1(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95 vsako kršenje določb zakonodaje Evropske unije ali vsako neizpolnjevanje pogodbenih obveznosti, ki je posledica dejanja ali opustitve dejanja s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko z neupravičenimi izdatki škodljivo vplivalo na proračun Evropske unije ali proračunska sredstva, ki jih upravlja.

8. PODROBNOSTI O SREDSTVIH

8.1. Cilji predloga z vidika stroškov financiranja

Odobritve za prevzem obveznosti v mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

(Treba je navesti postavke ciljev, ukrepov in realizacij)	Vrsta realizacije	Povprečni stroški	2012		2013		SKUPAJ	
			Število realizacij	Stroški skupaj	Število realizacij	Stroški skupaj	Število realizacij	Stroški skupaj
Znak evropske dediščine								
Ukrep 1 Dodelitev znaka								
– Realizacija 1	Izbirni postopek izbirnega evropskega sveta neodvisnih strokovnjakov (vključno z obiski spomenikov in sestanki)	0,200	1	0,200	1	0,200	2	0,400
Ukrep 2 Promocija znaka								
– Realizacija 1	Komunikacijska kampanja	0,200	1	0,150	1	0,250	2	0,400
Ukrep 3 Povezovanje v mrežo med spomeniki								
– Realizacija 1	Tematske konference	0,275			2	0,550	2	0,550
STROŠKI SKUPAJ				0,350		1,000		1,350

8.2. Upravni odhodki

8.2.1. Človeški viri – število in vrsta delovnih mest

Vrsta delovnega mesta		Osebj, dodeljeno za upravljanje ukrepa, ob uporabi obstoječih in/ali dodatnih sredstev (število delovnih mest/EPDČ)		
		2011	2012	2013
Uradniki ali začasno osebje ⁸ (15 01 01)	A*/AD	1	1	1
	B*, C*/AST		1	1
Osebj, financirano ⁹ na podlagi člena 15 01 02				
Drugo osebje ¹⁰ , financirano na podlagi člena 15 01 04/05				
SKUPAJ		1	2	2

8.2.2. Opis nalog, ki izhajajo iz ukrepa

AD: upravlja, spremlja in ocenjuje izvajanje ukrepa, zagotavlja podporo svetu neodvisnih strokovnjakov, organizira in zastopa Komisijo na sestankih sveta strokovnjakov; prevzema naloge sekretariata na teh sestankih; spremlja postopek odločanja glede izbire in spremljanja spomenikov; vzpostavlja in vzdržuje redne stike in izmenjava mnenja z drugimi evropskimi institucijami, državami članicami, spomeniki, ki nosijo znak, ali mednarodnimi organizacijami; usklajuje mrežo spomenikov, ki nosijo znak; organizira in zastopa Komisijo na sestankih te mreže; komunikacijske dejavnosti v povezavi z ukrepom; izvaja, upravlja in spremlja javne razpise.

AST: zagotavlja operativno podporo AD-ju pri njegovih nalogah; pomaga pri pripravi komunikacijskih dejavnosti; pomaga pri organizaciji sestankov; pomaga pri pripravi javnih razpisov; zagotavlja podporo pri vodenju pogodb.

Ukrep bo načeloma treba pripraviti v letu 2011, vključno zlasti z vzpostavitvijo vseh struktur (evropski svet neodvisnih strokovnjakov, nacionalni koordinatorji itd.), priprava poslovnika, smernic in prijavnih obrazcev, tudi priprava prvih javnih razpisov, tako da se prvi izbirni postopek lahko začne prav na začetku leta 2012.

⁸ Teh stroškov referenčni znesek NE krije.

⁹ Teh stroškov referenčni znesek NE krije.

¹⁰ Referenčni znesek krije te stroške.

8.2.3. Človeški viri – viri delovnih mest (statutarnih)

- Delovna mesta, trenutno dodeljena za upravljanje programa, ki se nadomesti ali podaljša
- Delovna mesta, ki so bila predhodno dodeljena pri izvajanju LSP/PPP za leto n
- Delovna mesta, ki jih je treba zahtevati pri naslednjem postopku LSP/PPP
- Delovna mesta, ki bodo zapolnjena s prerazporeditvijo obstoječih človeških virov znotraj zadevne službe (notranja prerazporeditev)
- Delovna mesta, potrebna za leto n, ki niso predvidena pri izvajanju LSP/PPP za zadevno leto

8.2.4. Drugi upravni odhodki, ki jih referenčni znesek krije (XX 01 04/05 – Odhodki za upravno poslovanje)

Ni na voljo.

8.2.5. Stroški financiranja človeških virov in z njimi povezani stroški, ki jih referenčni znesek ne krije

V mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Vrsta človeških virov	2011	2012	2013
Uradniki in začasno osebje (15 01 01)	0,122	0,244	0,244
Osebje, financirano na podlagi člena 15 01 02 (pomožno osebje, napoteni nacionalni izvedenci, pogodbeno osebje itd.) (navesti proračunsko vrstico)			
Stroški za človeške vire in z njimi povezani stroški (ki jih referenčni znesek NE krije) SKUPAJ	0,122	0,244	0,244

Izračun – **Uradniki in začasni uslužbenci**

122 000 EUR za delovno mesto letno (standardni stroški na delovno mesto, kakor je predlagano v smernicah za izpolnjevanje ocene finančnih posledic zakonodajnega predloga)

Izračun – **Osebje, financirano iz člena 15 01 02**

Ni na voljo.

Potrebe po človeških virih se krijejo v okviru že odobrenih sredstev za upravljanje tega ukrepa in/ali prerazporejenih znotraj GD, dopoljenih glede na okoliščine z dodatno dodeljenimi sredstvi, ki so lahko dodeljena GD, ki ukrep upravlja, v okviru postopka letne dodelitve sredstev glede na proračunske omejitve.

8.2.6 Drugi upravni odhodki, ki jih referenčni znesek ne krije

V mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2011	2012	2013	SKUPAJ
15 01 02 11 01 – Misije	0,003	0,006	0,006	0,015
15 01 02 11 02 – Sestanki in konference				
15 01 02 11 03 – Odbori				
15 01 02 11 04 – Študije in svetovanja				
15 01 02 11 05 – Informacijski sistemi				
2 Drugi odhodki za poslovanje skupaj (15 01 02 11)				
3 Drugi odhodki upravne narave (opredeliti, vključno s sklicem na proračunsko vrstico)				
Upravni odhodki, razen stroškov za človeške vire in z njimi povezanih stroškov (ki jih referenčni znesek NE krije), SKUPAJ	0,003	0,006	0,006	0,015

Izračun – *Drug* upravni odhodki, ki jih referenčni znesek ne krije

2011: 3 misije na leto znotraj Evropske unije = 3 x 1 000 EUR

Leti 2012 in 2013: 6 misij na leto znotraj Evropske unije = 6 x 1 000 EUR

Potrebe po sredstvih za upravljanje se krijejo v okviru že odobrenih sredstev za upravljanje tega ukrepa in/ali prerazporejenih znotraj GD, dopoljenih glede na okoliščine z dodatno dodeljenimi sredstvi, ki so lahko dodeljena GD, ki ukrep upravlja, v okviru postopka letne dodelitve sredstev glede na proračunske omejitve.